

Сарајево, 17.12.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 10.12.2018.- 14.12.2018.**

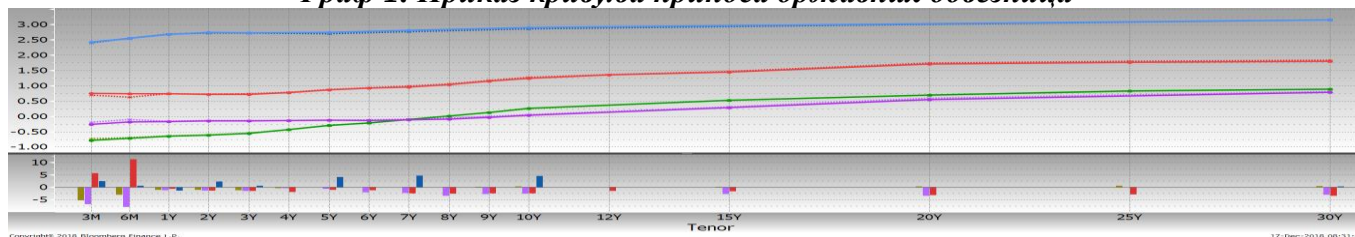
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	7.12.18	-	14.12.18	7.12.18	-	14.12.18	7.12.18	-	14.12.18	7.12.18	-	14.12.18
2 године	-0,60	-	-0,61	↘	2,71	-	2,73	↗	0,74	-	0,72	↘
5 година	-0,30	-	-0,30	→	2,69	-	2,73	↗	0,88	-	0,87	↘
10 година	0,25	-	0,25	→	2,85	-	2,89	↗	1,27	-	1,24	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси		
	7.12.18	-	14.12.18
3 мјесеца	-0,706	-	-0,683
6 мјесеци	-0,695	-	-0,724
1 година	-0.625	-	-0.630

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 14.12.2018. године (пуне линије) и 07.12.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси италијанских обвезница су на седмичном нивоу забиљежили прилично смањење између 18 и 21 базног поена. Оптимизам о смиривању тензија између Италије и ЕУ је највише био изражен половином седмице када је Италија предала кориговани нацрт буџета за 2019. годину према којем је циљани ниво буџетског дефицита смањен на 2,04% БДП-а, што је мање од провобитних 2,4%, као и веома близу „преферираног нивоа“ ЕК од 2,0%. У истом периоду приноси сигурнијих обвезница еврозоне нису забиљежили битније промјене, а потражња за сигурнијим инвестицијама је и даље изражена, нарочито јер је у посматраном периоду забиљежен пад европских индекса акција, који је вођен неизвјесностима, као што су трговински рат између САД и Кине те дешавањима око Брегзита. На крају трговања у уторак **принос десетогодишњих њемачких обвезница је забиљежио најнижи ниво у посљедњих годину и по дана (0,232%)**, али је до краја седмице коригован навише. ЕЦБ је, у складу са очекивањима на сједници одржаној протеклог четвртка, донијела одлуку о задржавању актуелних каматних стопа непромијењеним, као и о обустави програма куповина обвезница. **Предсједник ЕЦБ-а Draghi је изјавио да су економски ризици за еврозону повећани под утицајем геополитичких тензија, повећања трговинског протекционизма и волатилности на финансијским тржиштима, али и да ће, упркос томе, програм куповине обвезница бити завршен, у складу са планом, до краја текуће године, као и да ће каматне стопе остати на непромијењеном нивоу и током љета 2019. године.** Он је навео да су монетарни стимуланти и даље потребни домаћој привреди те да ће обвезнице купљене у оквиру овог програма, вриједности од 2,6 билиона EUR, бити реинвестиране након њиховог појединачног доспијећа (односно неће се вршити смањење

портфеља купљених обвезница), дужи временски период без прецизирања рока трајања ове мјере, чак и након што каматне стопе буду повећане, као и да УВ ЕЦБ сматра да је таква монетарна политика адекватна мјера. Ова одлука креатора монетарне политике ЕЦБ је била једногласна. Велику пажњу аналитичара привукло је умањење прогноза ЕЦБ о кретању основних макроекономских индикатора. Очекивани ниво економског раста за текућу годину, према прогнозама ЕЦБ износи 1,9% (раније прогнозе 2,0%) те 1,7% за 2019. годину (раније 1,8%), а исти ниво раста се очекује и у 2020. години (колико се очекивало и раније). Очекивана стопа инфлације за еврозону за текућу годину је 1,8% (ранија прогноза 1,7%), док се у наредној години очекује да ће она износити 1,6% (раније прогнозе 1,7%), у 2020. години очекује се ниво инфлације од 1,7% (у складу са ранијим очекивањима), а за 2021. годину се очекује ниво стопе инфлације од 1,8%. Очекивани ниво темељне инфлације за ову годину је смањен за 10 базних поена у односу на раније прогнозе те се очекује да ће износити 1,4%, док се за наредну годину очекује њено повећање на ниво од 1,6%, што је чак за 20 базних поена мањи податак од претходних прогноза. Ипак, Draghi је изјавио да би темељна стопа инфлације у средњем року могла биљежити раст, потпомогнута растом зарада запослених и побољшањем стања на тржишту рада у еврозони.

Протекле седмице се појавила непотврђена информација да је Влада Њемачке појачала напоре да помогне Deutsche Bank AG, а као могући исход ових напора се наводи помоћ при спајању ове банке са Commerzbank AG.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ ДЕЦ	8,3	-0,3	8,8
2.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка ДЕЦ	-25,0	-17,5	-24,1
3.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.) ДЕЦ	52,8	51,3	52,7
4.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) ОКТ	0,7%	1,2%	0,8%
5.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) ОКТ	-	0,8%	6,1%
6.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) ОКТ	1,0%	1,0%	1,4%
7.	Индустријска производња – Грчка (Г/Г) ОКТ	-	-1,1%	2,0%
8.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г) ОКТ	-	3,4%	3,1%
9.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г) ОКТ	-	10,6%	4,2%
10.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г) ОКТ	-	2,0%	3,9%
11.	Биланс текућег рачуна – Њемачка (у милијардама EUR) ОКТ	18,8	15,9	21,4
12.	Трошкови рада – ЕЗ (Г/Г) III квартал	-	2,5%	2,3%
13.	Број запослених – Француска (квартално) III квартал	0,2%	0,1%	0,1%
14.	Стопа незапослености – Италија (квартално) III квартал	10,3%	10,2%	10,7%
15.	Стопа инфлације – Њемачка НОВ	2,2%	2,2%	2,4%
16.	Стопа инфлације – Француска НОВ	2,2%	2,2%	2,5%
17.	Стопа инфлације – Шпанија НОВ	1,7%	1,7%	2,3%
18.	Стопа инфлације – Италија НОВ	1,7%	1,6%	1,7%

САД

Приноси америчких обвезница су током протекле седмице повећани за 2 до 4 базна поена на седмичном нивоу. Истовремено, амерички акцијски индекс Dow Jones је смањен за 1,18% на седмичном нивоу, акцијски индекс S&P 500 је смањен за 1,26%, а Nasdaq за 0,84%. Учесници на финансијским тржиштима су у ишчекивањима објављивања резултата састанка FOMC-а, који се одржава током ове седмице. Иако је вјероватноћа повећања референтне каматне стопе, мјерена кретањем цијена фјучерса, смањена на 74%, инвеститори сматрају да је ово повећање извјесно. Ипак, пажња инвеститора ће бити усмјерена на објављивање прогноза макроекономских индикатора САД и повећања референтне каматне стопе током наредне године те се очекује да ће они бити кориговани наниже у односу на ранија очекивања. Протеклу седмицу су обиљежиле шпекулације о томе да ће трговински рат између САД и Кине неповољно утицати не само на њихове привреде, него и на глобални економски раст. Допринос оваквом мишљењу дало је и објављивање разочаравајућих економских података за Кину и еврозону, као и податка о

очекиваном успорењу раста индекса потрошачких цијена у САД. Наведени фактори, као и забринутост инвеститора због неизвјесног кретања цијене нафте, су током протекле седмице неповољно утицали на кретања цијена финансијске активе у САД, што се нарочито односи на кретање цијена акција.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г) НОВ	2,2%	2,2%	2,5%
2.	Индекс потрошачких цијена без хране и енергената (Г/Г) НОВ	2,2%	2,2%	2,1%
3.	Зараде запослених по једном радном сату (Г/Г) НОВ	-	0,5%	0,8%
4.	Зараде запослених по једној радној седмици (Г/Г) НОВ	-	0,8%	0,6%
5.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) НОВ	2,5%	2,5%	2,9%
6.	Индекс цијена увезених роба и услуга (Г/Г) НОВ	1,3%	0,7%	3,3%
7.	Индекс цијена извезених роба и услуга (Г/Г) НОВ	-	1,8%	3,1%
8.	Индекс индустријске производње (М/М) НОВ	0,3%	0,6%	-0,2%
9.	Искориштеност капацитета НОВ	78,6%	78,5%	78,1%
10.	Индекс производње прерађивачког сектора (М/М) НОВ	0,3%	0,0%	-0,1%
11.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 8.ДЕЦ	226.000	206.000	233.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD смањен са нивоа од 1,1379 на ниво од 1,1306.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

У протеклој седмици требало је бити одржано гласање у Парламенту о питању предложеног плана премијерке Мау о Брегзиту. Међутим, премијерка Мау, суочена са појачаним ризицима о одбацавању предложеног плана, одгодила је гласање и поново се вратила у Брисел како би од лидера ЕУ затражила додатне гаранције за Брегзит. Европски лидери су одбацили молбе премијерке Мау да јој помогну да увјери скептичан Парламент да усвоји предложени план о Брегзиту, чиме су подстакнуте шпекулације о могућем хаотичном стању због непостојања споразума. Поред тога, премијерка Мау се у прошлој седмици суочила са гласањем о питању повјерења у њеној партији. Премијерка је добила повјерење и то са 200 гласова за и 117 против, чиме је задржана на премијерској функцији. Упркос томе што је премијерки изгласано повјерење, она је након гласања истакла да ће поднијети оставку са мјеста лидера Торијеваца прије наредних генералних избора, као и да ће тражити правно обавезујуће промјене у споразуму о повлачењу. Према правилима Конзервативне партије, Мау је сада имуна на било каква гласања о повјерењу у наредних дванаест мјесеци, али тржишна очекивања и даље прилично увјерено указују на то да Мау још увијек неће бити у могућности да добије одобрење споразума у Доњем дому Парламента. Крајем седмице лидер опозиционе Лабуристичке партије Corbyn је изјавио да је приједлог премијерке Мау пропао и да има слабе шансе за успјех у будућности. Такође, он је додао да премијерка није успјела у покушајима да начини било које значајне промјене.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд GBP) ОКТ	-10,500	-11,873	-10,681
2.	Индустријска производња (Г/Г) ОКТ	-0,1%	-0,8%	0,0%

3.	Прерађивачки сектор (Г/Г)	ОКТ	0,0%	-1,0%	0,5%
4.	Грађевински сектор (Г/Г)	ОКТ	3,3%	3,8%	3,0%
5.	БДП (М/М)	ОКТ	0,1%	0,1%	0,0%
6.	Захтјеви незапослених за помоћ	НОВ	-	21.900	23.200
7.	ILO стопа незапослености (квартално)	ОКТ	4,1%	4,1%	4,1%
8.	Седмични раст зарада, без бонуса	ОКТ	3,2%	3,3%	3,2%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,89443 на ниво од 0,89835, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,2726 на ниво од 1,2583.

ЈАПАН

Почетком протекле седмице објављени су **финални подаци за трећи квартал текуће године који су показали да је економија Јапана у овом периоду забиљежила контракцију од 0,6% на кварталном нивоу, што је лошији податак од ревидираног раста забиљеженог у претходном кварталу (0,8%) и очекиваног смањења (-0,5%)**. Контракција јапанске привреде у трећем кварталу је резултат смањења потрошње компанија, које су најавиле могуће смањење инвестиција у 2019. години, услед успоравања глобалног раста и јачања трговинских тензија. Препреке везане за формирање највеће свјетске зоне слободне трговине између ЕУ и Јапана средином прошле седмице су коначно отклоњене, након што су законодавци ЕУ подржали партнерство које ће ступити на снагу почетком идуће године. Европски парламент је гласао са 474 гласа за и 156 против споразума између ове двије економије, које чине око трећину глобалног БДП-а. Иако су се сложили да започну одвојене трговинске преговоре са САД, ЕУ и Јапан се и даље суочавају са трговинским тензијама те подлијежу тарифама које је предсједник Trump увео на увоз челика и алуминијума. Споразум између ЕУ и Јапана ће уклонити тарифе од 10% на увоз јапанских аутомобила те ће европским компанијама омогућити отворени приступ јавним тендерима у Јапану. Такође, споразум ће омогућити отварање тржишта услуга, посебно у области финансија, телекомуникација и транспорта. Министар финансија Јапана Асо је изјавио да ће се било каква расправа са САД о девизном курсу одвијати између министарстава финансија ове двије земље, указујући тиме на жељу Јапана да одвоји валутне и трговинске преговоре.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

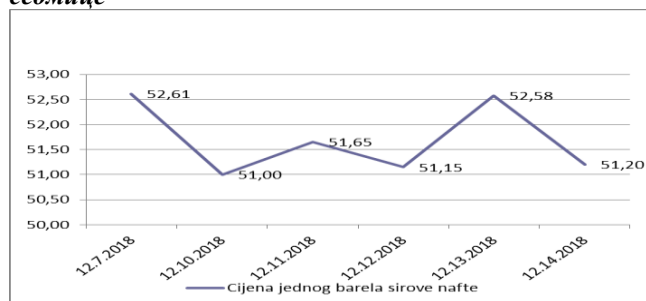
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) F III квартал	-0,5%	-0,6%	0,8%
2.	БДП (Г/Г) F III квартал	-2,0%	-2,5%	2,8%
3.	Текући рачун (у млрд JPY) ОКТ	1.262,7	1.309,9	1.821,6
4.	Трговински биланс (у млрд JPY) ОКТ	-265,4	-321,7	323,3
5.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) НОВ	2,6%	2,3%	2,7%
6.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) НОВ	2,3%	2,1%	2,3%
7.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) Р НОВ	-	-16,8%	-0,7%
8.	Темељне машинске поруџбине (Г/Г) ОКТ	5,0%	4,5%	-7,0%
9.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) НОВ	2,4%	2,3%	3,0%
10.	Индекс услужног сектора (М/М) ОКТ	0,8%	1,9%	-1,2%
11.	PMI индекс прерађивачког сектора Р ДЕЦ	-	52,4	52,2
12.	Индустријска производња (Г/Г) F ОКТ	-	4,2%	-2,5%
13.	Искориштеност капацитета (М/М) ОКТ	-	4,0%	-1,5%

JPY је током протекле седмице благо апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио смањење са нивоа од 128,32 на ниво од 128,19. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа од 112,69 на ниво од 113,39.

НАФТА И ЗЛАТО

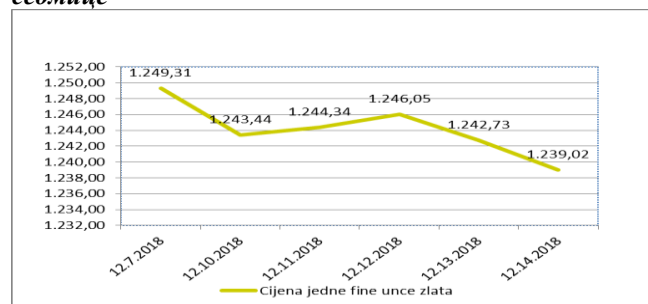
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 52,61 USD (46,23 EUR). Почетком протекле седмице цијена нафте је забиљежила смањење под утицајем повећане опрезности трговаца овим енергентом, након објављивања разочаравајућих економских индикатора за кинеску привреду, која је један од највећих свјетских потрошача нафте. Међутим, већ наредни дан је цијена овог енергента забиљежила раст након што је саопштено да су нафтне платформе у Либији затворене, због политичких догађаја у овој земљи, што би могло смањити њихову понуду нафте за 315.000 барела дневно. Значајан раст цијене нафте је забиљежен током трговања у четвртак под утицајем шпекулација о томе да би се глобално тржиште нафте могло суочити са смањењем обима понуде овог енергента раније него што се очекивало услед смањеног обима производње нафте у земљама чланицама ОПЕКС-а и Русији, али и услед обустављања обима производње једног дијела нафте у Либији. Америчке залихе нафте су смањене за 1,2 милиона барела нафте на седмичном нивоу. Током трговања у петак цијена једног барела сирове нафте је забиљежила значајно смањење под утицајем очекивања да ће трговински рат између САД и Кине неповољно утицати на свјетску привреду, те тиме утицати на смањење тражње за нафтом. На затварању тржишта у петак цијена нафте је износила 51,20 USD (45,29 EUR) по барелу.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.249,31 USD (1.097,91 EUR). Апresiasiја USD забиљежена почетком протекле седмице, као и објављивање података о успорењу раста стопе инфлације у Кини током новембра су утицали на смањење тражње за златом у том периоду. Према наводима појединих аналитичара, смањење нагиба америчке криве приноса, које се биљежи у посљедње вријеме, је утицало на то да се цијена овог племенитог метала креће око највишег нивоа у посљедњих пет мјесеци, због тога што овакво кретање приноса америчких обвезница за многе инвеститоре представља сигнал будућег успорења економског раста. Таква ситуација би могла да умањи и раст стопе инфлације у САД, што је негативна вијест за злато, али и да умањи вриједност USD, што би могао бити доминантнији фактор који позитивно утиче на кретање цијене злата. Половином протекле седмице цијена злата није биљежила значајне промјене у ишчекивању објављивања резултата састанка УВ ЕЦБ. Након састанка овог тијела, у четвртак, цијена једне fine унце злата је забиљежила смањење након што је ЕЦБ смањила прогнозе инфлације за наредну годину. Крајем протекле седмице цијена злата је поново биљежила смањење под утицајем апријације USD, те је једна fine унца овог племенитог метала у петак износила 1.239,02 USD (1.095,90 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.